

Raport privind rezultatele Programului de stimulare a investițiilor „373” în anul 2024

Chișinău
Martie 2025

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

 ODA ORGANIZAȚIA
PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIATULUI

373 PROGRAMUL
GUVERNULUI
PENTRU
SUSȚINEREA
ANTREPRENORI LOR

Capitolul I. Obiectivele Programului de stimulare a investițiilor „373”

Obiectiv strategic

- ❑ Asigurarea cu finanțări accesibile a IMM-urilor, prin acordarea creditelor investiționale de către băncile comerciale din RM cu compensarea parțială a ratei dobânzii de către stat (HG nr. 94/2023)

Direcții prioritare

- ❑ Creșterea numărului de întreprinderi mici și mijlocii care au acces la finanțare pentru proiecte investiționale, astfel încât să sprijine dezvoltarea și creșterea afacerilor respective;
- ❑ Stimularea creșterii economice prin investiții în proiecte care pot îmbunătăți eficiența și performanța afacerilor, contribuind la creșterea salariilor angajaților, precum și la sporirea veniturilor și a profitabilității IMM-urilor;
- ❑ Sporirea competitivității IMM-urilor, prin investiții în proiecte care îmbunătățesc eficiența, productivitatea și calitatea produselor și serviciilor și contribuie la creșterea exportului și/sau substituirea importului, astfel contribuind la dezvoltarea durabilă și la consolidarea poziției IMM-urilor pe piața internă și externă.

Capitolul II. Lansarea Programului de stimulare a investițiilor „373”

Programul de stimulare a investițiilor „373” (în continuare - Programul 373) a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 351 din 07.03.2023 (Monitorul Oficial Nr. 193-194 art. 468), implementarea fiind pusă în sarcina Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA).

Obiectivul general al Programului este stimularea creșterii economice a mediului antreprenorial, prin susținerea financiară a proiectelor investiționale pentru extinderea activităților de afaceri.

În vederea implementării prevederilor Programului 373, IP ODA a elaborat **Manualul operațional** al Programului 373 și contractul de colaborare-tip, pentru reglementarea relațiilor cu entitățile financiare partenere. La data de **22.06.2023**, a fost lansat Programul 373 de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED) și ODA, fiind organizată conferința de presă dedicată acestui eveniment.

Toate băncile din țară sunt entități financiare partenere (EFP) în cadrul Programului 373.

Totodată, pentru aplicarea în practică a prevederilor Programului 373, s-a elaborat și pus în aplicare conținutul informativ și design pentru site 373.gov.md, formularele electronice de auto-evaluare pentru potențialii beneficiari ai Programului, de includere a creditului în Programul de stimulare a investițiilor „373” pentru EFP, precum și de evaluare a conformității/eligibilității beneficiarilor/creditelor pentru compensarea dobânzilor în Programul 373.

La data de 7 iulie 2023 a fost semnat primul contract de credit în Programul 373.

Capitolul II. Lansarea Programului de stimulare a investițiilor „373”

În anul 2024 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 327 din 08.05.24, (Monitorul Oficial nr. 213-215/17.05.24) prin care Guvernul a aprobat modificările care au sporit numărul beneficiarilor și investițiilor eligibile și au simplificat procedurile de creditare.

Astfel, Programul „373” a fost extins pentru un grup mai larg de beneficiari, inclusiv pentru IMM-le din sectorul comerțului (cu excepția celor care comercializează băuturi alcoolice și tutun), dar și pentru cei din domeniul întreținerii și reparației autovehiculelor și motocicletelor.

O altă îmbunătățire a fost cea de majorare a sumei maxime ce poate fi acordată unui singur beneficiar, de la 15 la 40 de milioane de lei. De asemenea, a fost permisă finanțarea achiziției de materie primă și materiale necesare în producție sau prestare de servicii, în limita de 30% din valoarea proiectului investițional.

În același timp, a fost majorat plafonul maxim de garantare de la 40% la 80% din valoarea creditului pentru garanțiile oferite (cerință a Fondului de Garantare a Creditelor (FGC) și au fost simplificate procedurile bancare de acordare a creditelor.

PROGRAMUL GUVERNULUI PENTRU
SUSȚINEREA ANTREPRENORILOR

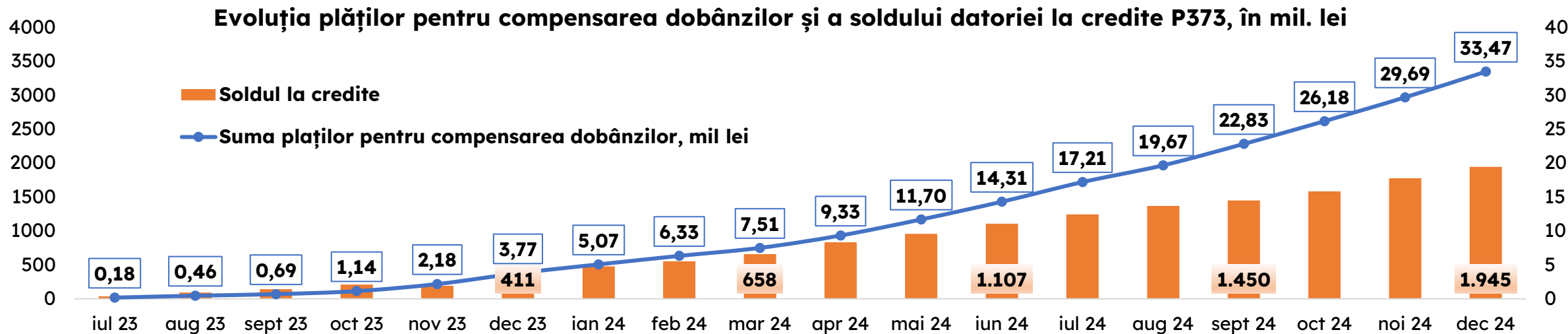
Capitolul III. Rezultatele programului de stimulare a investițiilor „373”

Informație privind evoluția indicatorilor cheie pe parcursul implementării programului

Denumirea indicatorului	Unitatea de măsură	Total P373 în perioada iul. 2023-dec.2024*
Numărul de credite acordate	nr.	742
	<i>inclusiv în 2024</i>	<i>545</i>
Valoarea creditelor acordate	mil. lei	2 379,6
	<i>inclusiv în 2024</i>	<i>1 857,3</i>
Numărul de beneficiari unici	nr.	565
	<i>inclusiv beneficiari noi în 2024</i>	<i>388</i>
Valoarea investițiilor stimulate	mil. lei	3 478,1
	<i>inclusiv în 2024</i>	<i>2 722,9</i>
Soldul datoriei la credite	mil. lei	1 945,1

* Valoarea indicatorilor este calculată în baza informației din contractele de credit, inclusiv recalculări ce țin de creditele refinanțate în cadrul Programului 373

Denumirea indicatorului	Unitatea de măsură	Total P373 în perioada iul. 2023-dec.2024)*
Valoarea medie a creditelor acordate	mil. lei	3,87
<i>credite cu valoare până la 3.5 mil. lei - 65,56%</i>		
<i>credite cu valoare până la 5 mil. lei - 71,66%</i>		
Scadența creditelor P373		< 5 ani - 29,74%
		5-7 ani - 67,43%
		> 7 ani - 2,83%

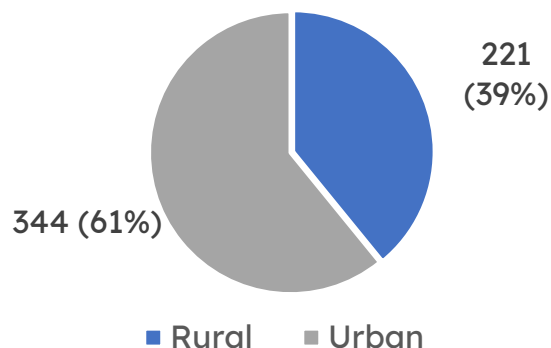

Capitolul III. Rezultatele programului de stimulare a investițiilor „373”

Programul 373 în funcție de zonă și gen

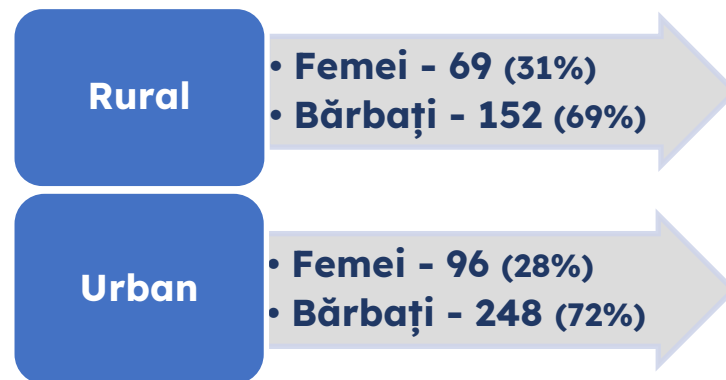
2 380 mil. lei

Valoarea creditelor acordate IMM-urilor prin Programul 373

3 478 mil. lei

Valoarea investițiilor stimulate în economia națională

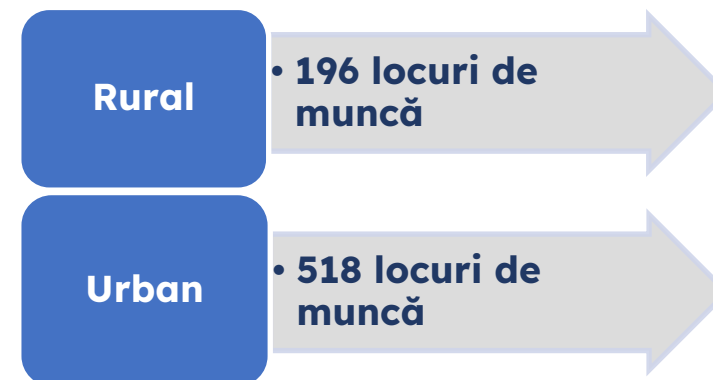

565 ÎMM-uri

Număr de Beneficiari unici

714 locuri de muncă NOU create

Efectiv, în baza rapoartelor prezentate de Entitățile Financiare Partenere)

565 beneficiari de credite amplasați în:

- mediul RURAL - 57 (32%)
- mediul URBAN - 120 (68%)

565 beneficiari de credite administrați de către:

- FEMEI - 165 (29%)
- BĂRBAȚI - 400 (71%)

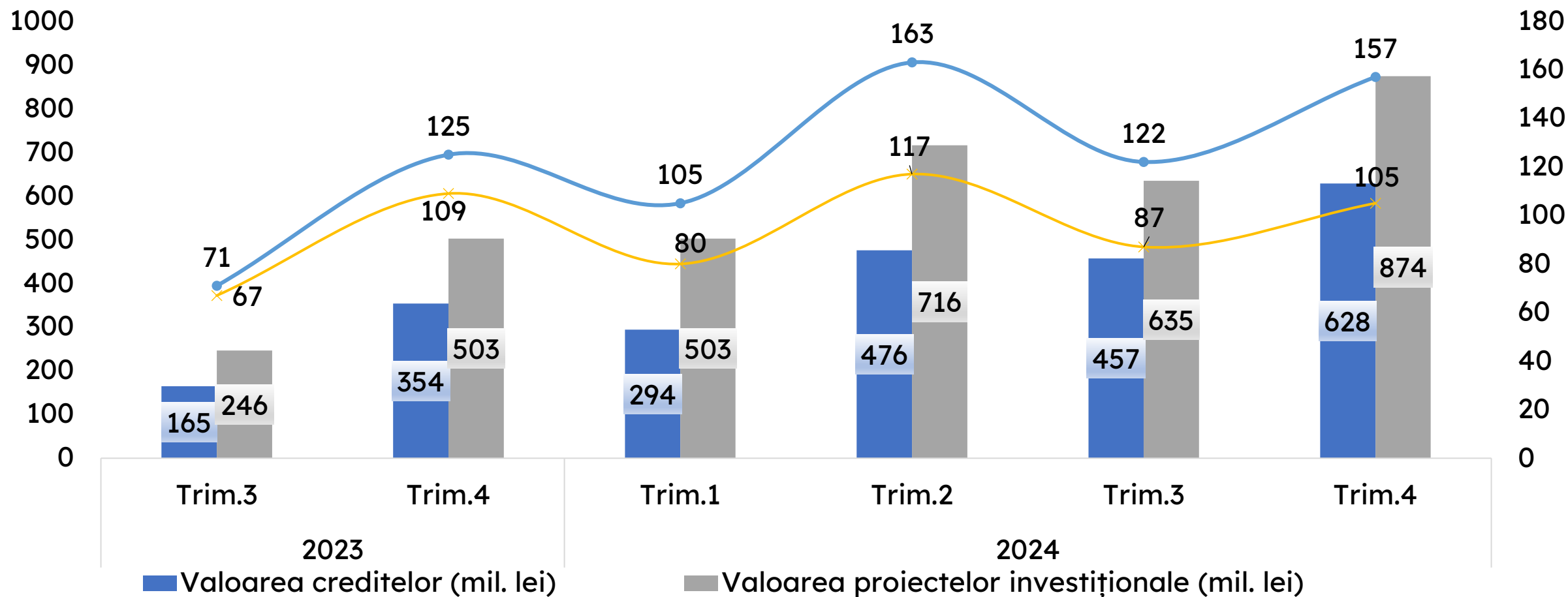
714 locuri de muncă NOU create:

- în mediu RURAL - 196 (27%)
- în mediu URBAN - 518 (73%)

- În perioada 12.07.2023 – 31.12.2024, în Program au fost incluse **743 credite**, pentru **565 beneficiari**, în valoare totală de **2 380 mil lei**. ÎMM-beneficiare ale Programului 373 sunt **39% din mediul rural** și **61% din mediul urban**.
- Totodată, **29%** din ÎMM-beneficiare sunt administrate de către **femei** și respectiv **71%** - de către **bărbați**.
- ÎMM-beneficiare au creat **714 locuri de muncă**, dintre care **73% în mediul urban** și **27% în mediul rural**.
- În medie, fiecare Beneficiar al Programului 373 a creat 1,3 locuri de muncă.

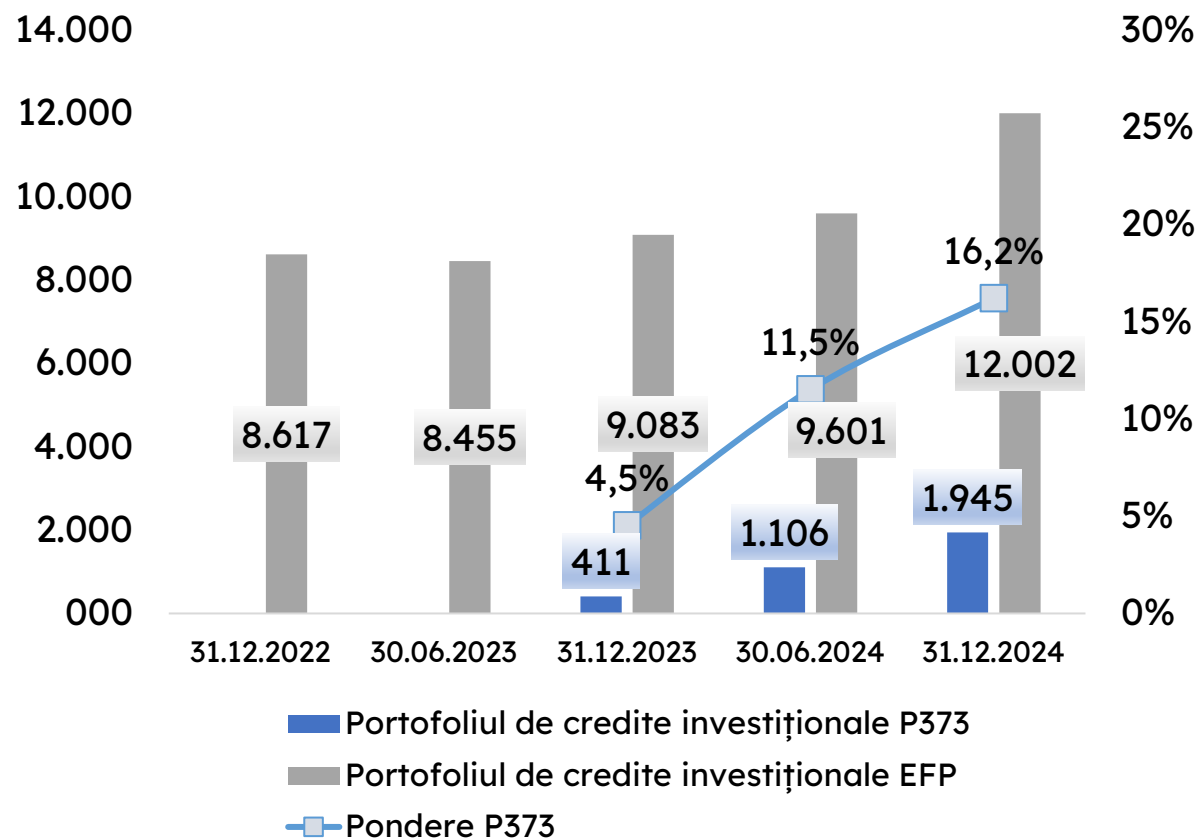
Capitolul III. Rezultatele programului de stimulare a investițiilor „373”

Evoluția trimestrială a creditelor și a investițiilor stimulate

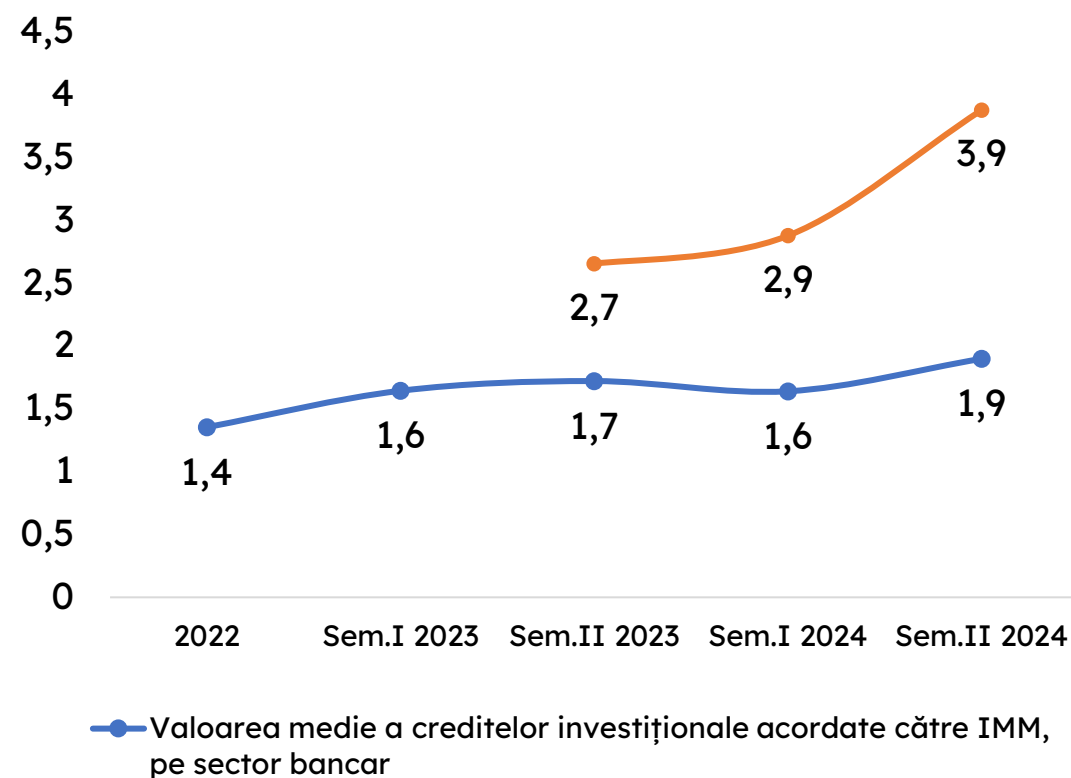

Capitolul III. Rezultatele programului de stimulare a investițiilor „373”

Soldul creditelor investiționale acordate IMM-lor, mil. lei

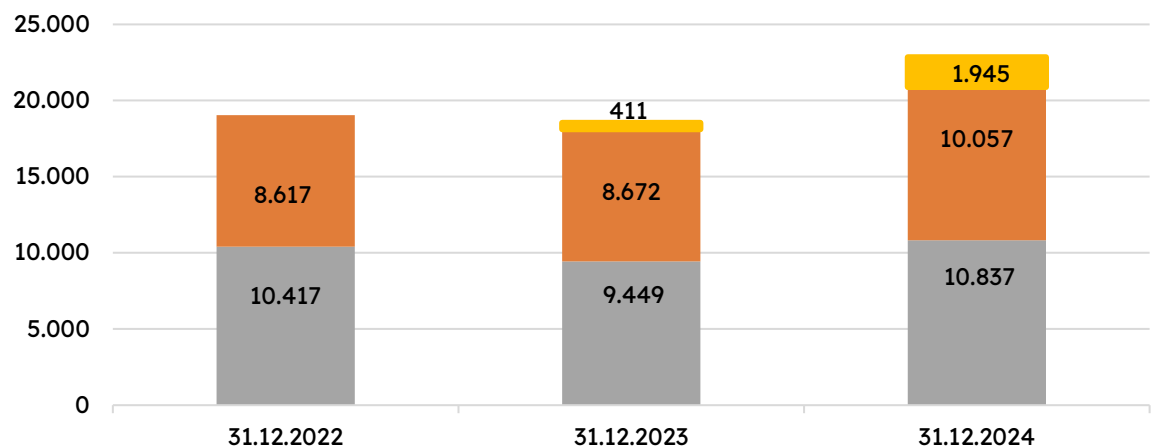

Valoarea medie a creditelor investiționale noi acordate IMM-lor, mil.lei

Capitolul III. Rezultatele programului de stimulare a investițiilor „373”

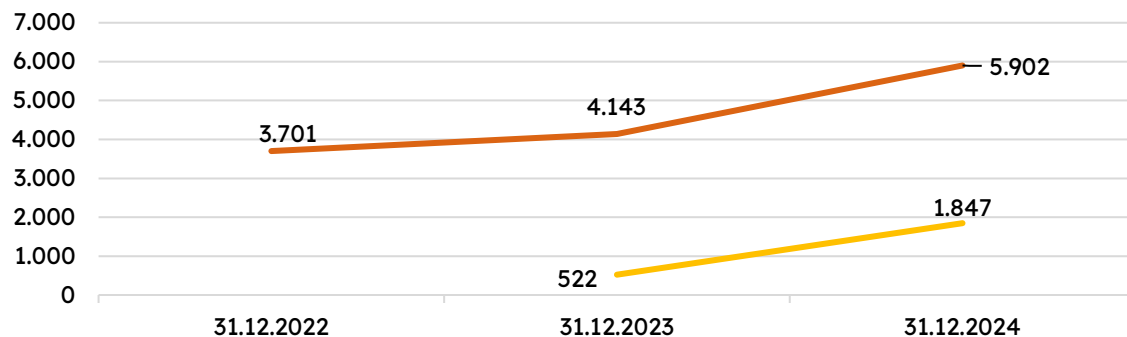
Date despre creditele investiționale pentru IMM-uri în sectorul bancar, mil. lei

■ Portofoliul de credite incluse în P373, mil. lei

■ Portofoliul de credite investiționale acordate IMM-lor, mil. lei (altele decât cele acordate în P373)

■ Alte credite, mil. lei

— Acordări credite în cadrul P373

— Acordări credite investiționale IMM (*EFP)

	Denumire indicator	30.06 2022	31.12 2022	30.06 2023	31.12 2023	30.06 2024	31.12 2024
1	Portofoliul de credite IMM, în mil. lei (sursa: BNM)	17.385	19.034	18.322	18.533	20.740	22.839
a	<i>Evoluția semestrială, %</i>	<i>10,00%</i>	<i>9,50%</i>	<i>-3,70%</i>	<i>1,15%</i>	<i>11,91%</i>	<i>10,12%</i>
b	<i>Evoluția semestrială, mil. lei</i>	<i>1.585</i>	<i>1.649</i>	<i>- 711</i>	<i>210</i>	<i>2.208</i>	<i>2.099</i>
2	Portofoliul de credite investiționale acordate IMM-lor, în mil. lei (sursa: EFP)	x	8.617	8.455	9.083	9.601	12.002
a	<i>Evoluția semestrială, %</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>-1,90%</i>	<i>7,40%</i>	<i>5,70%</i>	<i>25,00%</i>
b	<i>Evoluția semestrială, în mil. lei</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>- 163</i>	<i>628</i>	<i>518</i>	<i>2.401</i>
3	Portofoliul de credite incluse în P373, în mil. lei	x	x	x	411	1.106	1.945
4	Pondere creditelor din P373 în total credite IMM, %	x	x	x	2,22%	5,33%	8,52%
5	Pondere creditelor din P373 în total credite investiționale IMM, %	x	x	x	4,52%	11,52%	16,21%

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

ODA

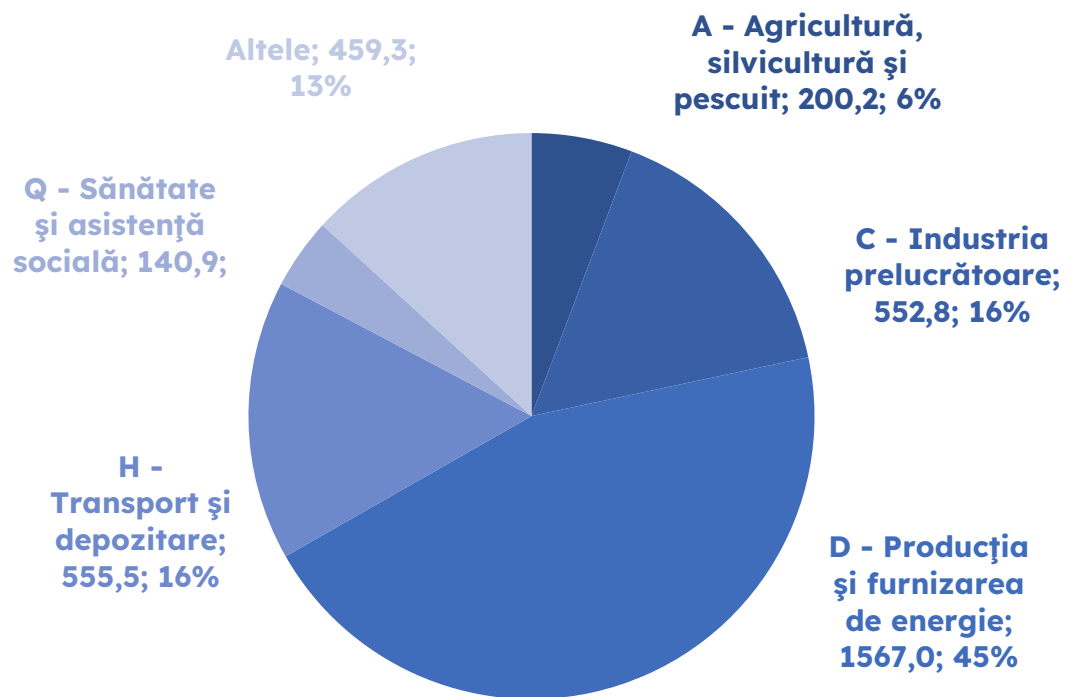
ORGANIZAȚIA
PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIATULUI

373

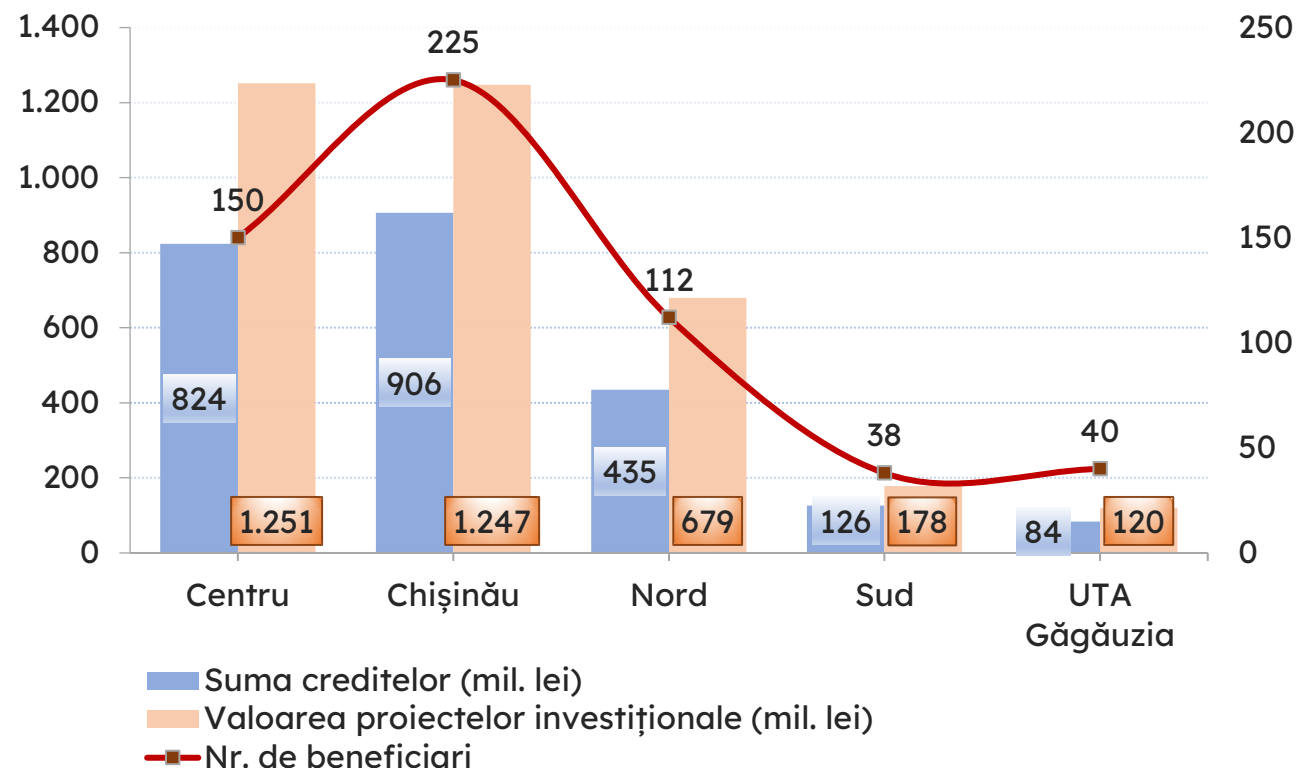
PROGRAMUL
GUVERNULUI
PENTRU
SUSȚINEREA
ANTREPRENORI LOR

Capitolul III. Rezultatele programului de stimulare a investițiilor „373”

VALOAREA INVESTIȚIILOR STIMULATE DE PROGRAMUL 373 ÎN PROFIL SECTORIAL, MIL. LEI

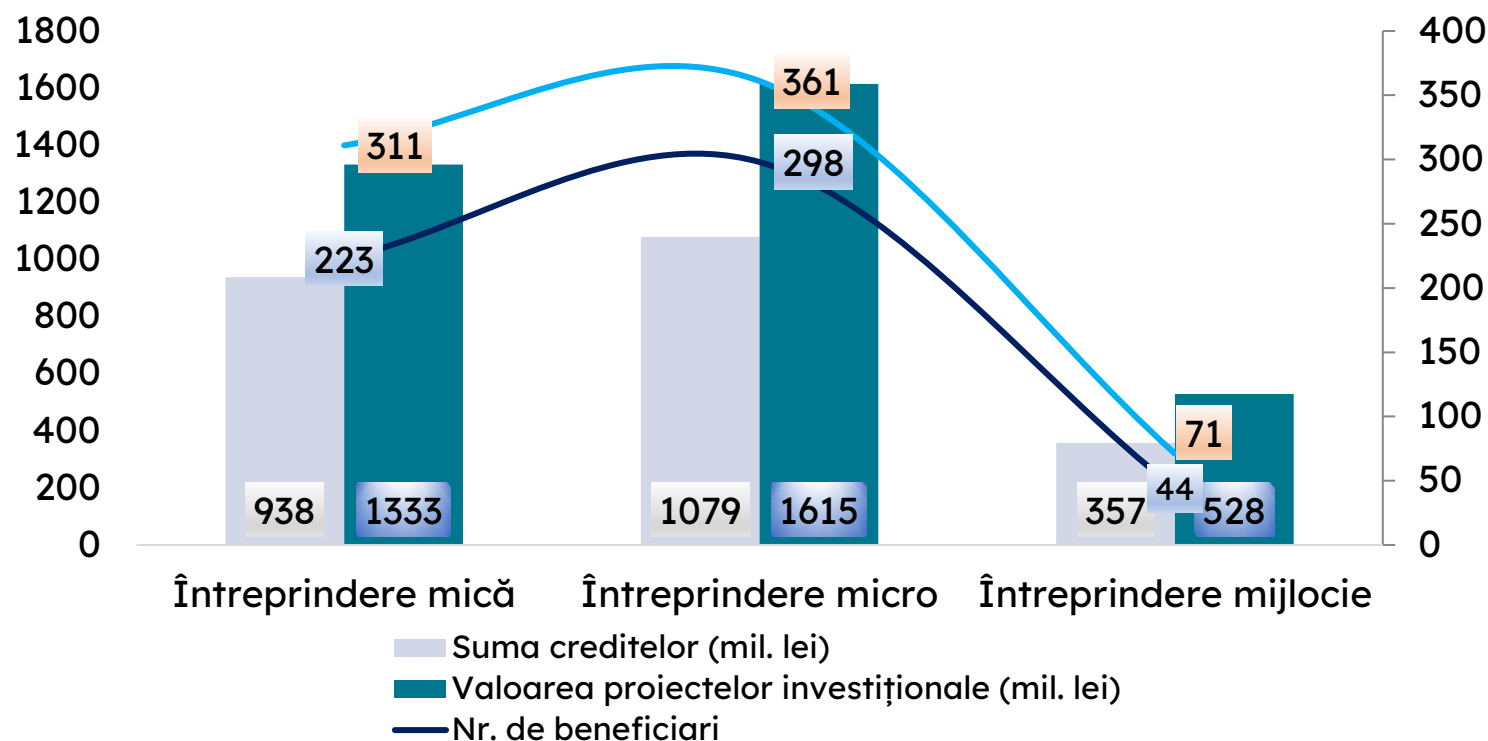
Programul 373 în profil teritorial, mil. lei

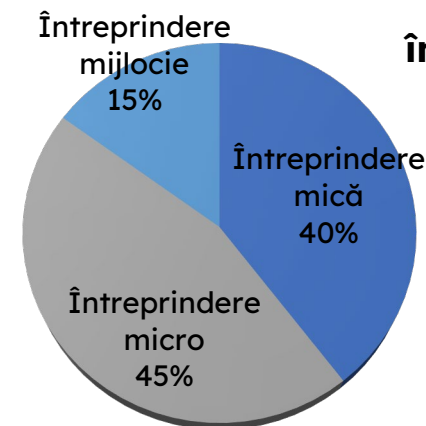
Investițiile efectuate de la începutul programului până la finele anului 2024 au fost direcționate în mare parte către următoarele domenii de activitate: **Producerea și furnizarea energiei electrice și termice - 45%; Industria prelucrătoare - 16%; Transport și depozitare - 16%.** În profil teritorial, de la începutul programului până la finele anului 2024, majoritatea investițiilor efectuate de către beneficiarii programului au fost concentrate în centrul țării, în special în Chișinău (36%).

Capitolul III. Rezultatele programului de stimulare a investițiilor „373”

Programul 373 în funcție de tip IMM

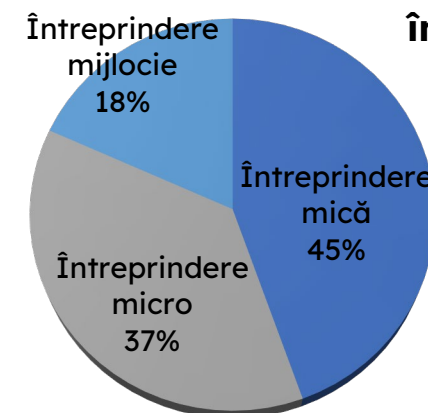

Valoarea creditelor, în funcție de tip IMM, %

Tip IMM	Valoarea creditelor
Mică	938
Micro	1079
Mijlocie	357

Nr. locurilor de muncă NOI create, în funcție de tip IMM, %

Tip IMM	Locuri de muncă create
Mică	318
Micro	265
Mijlocie	131

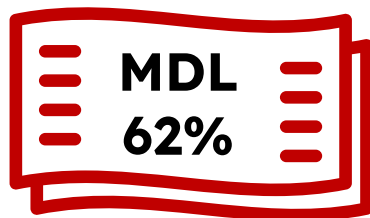
Ponderea cea mai mare în **valoarea creditelor acordate** în cadrul Programului 373 revine întreprinderilor **MICRO** - **45%**, urmate de întreprinderile **MICI** - **40%** și întreprinderile **MIJLOCII** - **15%**. După **numărul locurilor de muncă create**, **45%** au fost create de întreprinderile **MICI**, **37%** - **MICRO** și **18%** - **MIJLOCII**.

Capitolul III. Rezultatele programului de stimulare a investițiilor „373”

Moneda creditelor din Programul 373
în perioada iulie 2023 – decembrie 2024

în monedă nominală

1 360 mil. lei

echivalent în lei

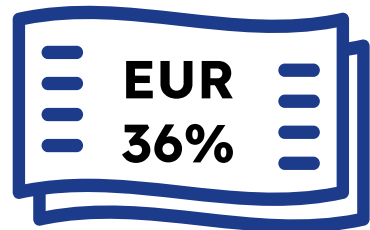
1 360 mil lei

3,5 mil. USD

62 mil lei

49,4 mil. EUR

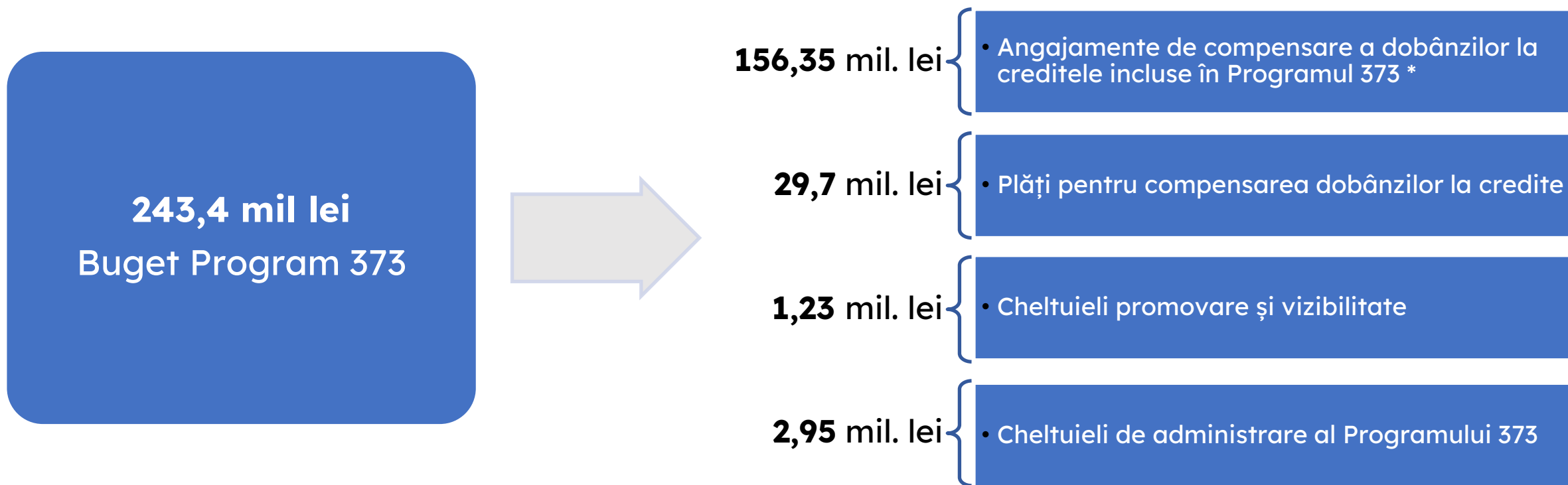

951,6 mil lei

Rata medie a dobânzii la creditele din
Programul 373 (Rd) în anul 2024

Anul 2024	Monedă națională	Valută străină
Rd la contractele de credit	7,94%	6,08%
Rd compensată	2,08%	3,01%

Capitolul IV. Bugetul Programului de stimulare a investițiilor „373”

Pentru anul 2024, Bugetul alocat pentru P373 a fost în valoare de **243,4 mil. lei**, dintre care **32,92 mil. lei** au fost plăți pentru compensarea dobânzilor la credite.

Valoarea totală a dobânzilor compensate în perioada iulie 2023 - decembrie 2024 constituie **33,5 mil lei**.

**Reieșind din graficele de rambursare a creditelor și mărimea ratelor dobânzilor la credite, suma totală a dobânzii compensate spre achitare din ianuarie 2025 și până la termenul final de rambursare a creditelor de către beneficiarii P373.*